

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolalaisen ja karjalalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 2 • Perjantaina 16. tammikuuta 2004

55. VUOSIKERTA

Irttonumerohinta 1 €

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISelta**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/
kivi-istutustyöt
- Sormuksien
valmistus
- Ja nyt myös
lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppalankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

Tuttuja vieraita

Hurripapin kastama Hiitolainen

Kuka olet mitä sinulle kuuluu?

Olen Raija Laaksonen, Hiitolais - Kurkijokelaista tuotantoa oleva ... lapsena "Tattarin taaraksi" nimitelty "tyttö". Synnyin toisella evakkomatalla Pietarsaarella, täysin ruotsinkielisellä seudulla asuesamme, ja siitä sain kyllä lapsena kuulla monesti kiusoittelua että eipä ihme vaikka tuosta työstä noin vallaton tulikin onhan se hurripapin kastama. Se kuulosti lapsesta melkoisen kamalalta, melkein kuin olisi toiselta planeetalta tulla tupsahtanut tähän karjalaiseen perheeseen.

Ollessani kolmen kuukauden ikäinen perheemme johon kuului isä, äiti, mummo ja neljä minua vanhempaa siskoa muuttimme Kullaan Leineperiin johon uusi kotimme aikaan nousi. Siellä vietin lapsuuteni ja nuoruuteni ja hyvin perheemme sopeutui uusiin maisemiin ja ihmisiin, toki varmasti vanhemmillani oli aina sydämissään tunne että se oikea koti oli iäksi menetetty... mutta karjalaisella sopeutuvaisella luonteella kaikesta huolimatta elämä jatkui.... varmasti kuitenkin sodan kauhut ja kaksi kertaa oman kodin jättäminen uuvutti isän sydämen ennen aikojaan ja jo 58 vuotiaana saatoimme hänet maan poveen.

Nykyinen asuinpaikkani on jo 37 v ajan ollut Pori. Ainoan poikani Juhani perheessä on nyt jo pian 13v lapsenlapseni Janika, joka onkin mummun "silmäterä".

Nykyinen elämänkumppanini on "karjalan poikii" melkeinpä Hiitolan naapurista Lamminsalolta lähtöisin, ja täällä myö kaks' evakkoo nyt sit' toiselta puolel Suomea elää.

Minkälaista työtä olet tehnyt?

Nuorempana tuli keikeltua monenlaista... leipomossa aloitin työssäkäyntini mutta aamu unisena aikaiset herätykset eivät olleet mieleisiä, kioskimyyjänä viihdyin vallan mainiosti ja tunsin itseni melkeinpä diplomimyyjäksi kun asiakas kysyi että onko tuo piipputupakka kuivaa, vakuuttelin että kyllä taatusti on kun se on ollut tuossa lämmittimen vieressä, kaupat syntyivät vaikka sain vasta jälkeenpäin kuulla että piipputupakan tulisi olla mielummin tuoretta kuin kuivaa. Konttoritoissa olin myös Porin Paitatehtaalla mutta poikani syntymän jälkeen en enää sitäkään työtä jatkanut vaan pääsin kirjapainoon postittajaksi, työ tapahtui silloin öiseen aikaan joten lapsenhoidon kannalta se oli mielestäni ihanteellinen työ.

*Ja ko ei siel' ennää oo
jälel' mittää muuta, on
tää yks' koiru meil'
kultaaki kalliimpaa.*

Siitä alkoi vielä tänäkin päivänäkin jatkuva postittajan "urani". Työni on vuorotyötä ja olen viihtynyt siinä jo 36v. ajan, nykyään kuitenkin joka paikassa kiireinen ja raskas työtahti uuvuttavat ikääntyvät henkilöt, ja viimeaikoina on yhä useammin noussut mieleen toive päästä jo pikapuolin vaikkapa oloneuvokseksi.

Luottamustoimet ja harrastukset?

Toimin Hiitolan Pitäjaseurassa sihteerinä ja jäsenrekisterin hoitajana jo seitsemättä vuotta. Ne viätkin vapaa ajastani roiman osan, en ole muita luottamustehtäviä halunnut ottaakaan, koska pidän tärkeänä että pystyn hoitamaan ne asiat hyvin tai ainakin kohtalaisesti. Varoittavia esimerkkejä kyllä löytyy henkilöistä joilla on kertynyt liikaa erilaisia tehtäviä, ja silloin on kyllä vaarassa seota vellit ja puurot....

Muita harrastuksia ovat laulaminen Laatokan Laulajissa sekä Evakko ryhmissä, aiemmin myös tanssi harrastuksiini mutta vuorotyö rajoittaa kovin

monessa mukana olemista. Myös matkailu ja retkeily niin maalla kuin merellä ovat mieleisiä.

Oletko käynyt kotiseutumatkailuilla?

Jo yli kymmenen vuoden aikana olen käynyt kotiseutumatkailuilla lähes 20 kertaa, aluksi turistina kerran kesässä mutta nyt viimeaikoina apu-matkaemäntänä kaksi jopa kolmekin kertaa kesässä. Tulevana kesänäkin on kaksi matkaa aikomus tehdä. Kuten tiedämme kaikki siellä on ihan retuperällä, kuitenkin sytty joka kevät rintaan palo että sinne juurrilleni on päästävä. Viisainta onkin ummistaa silmät kaikelta räjäisyydeltä, maisemat kuitenkin upeudellaan lumoavat vuosi vuoden jälkeen. Myös tunnelma muiden matkalaisten kanssa on sanoinkuvaamaton.

Jokainen matka on ollut omalla tavallaan paras matka, tosin pieniä vastoinkäymisiäkin on joskus ollut mutta niistä on selvitty ja mottoni onkin aina ollut "ajatellaan positiivisesti"

Mieliin painuvimpina tilanteina on tunnelma jokaisen matkan alkajaisiksi käynti hautausmaan muistomerkeillä, samoin Hiitolan Linnavuorella yhdessä laulamamme "Jo karjalan kunnaila lehtii puu...." tuskin ainoakaan silmäpa-

Sisäsiyuilla TÄNÄÄN

**Lukijoidemme
runoja sivulla 3**
Raijan juttu jatkuu sivulla .. 4
Kissamaista elämää sivulla.. 5
Onnittelut Arville sivulla 6
Pippurista pakinaa sivulla .. 7
Herkkuruokaa sivulla 8

ri oli kuiva näiden tuttujen sävelten kiirissä Hiitolan ylle.

Mitä karjalaisuus merkitsee sinulle?

Vaikka olenkin koko ikäni asunut satakunnassa ja varmasti karjalan ja satakunnan murrekin on seonnut karja-kunnan murteeksi, tunnen itseni kuitenkin ihan täysveriseksi karjalaiseksi, lapsena sitä ehkä yritin jopa peitellä, nyt kuitenkin tunne on lisääntynyt ja voimistunut

vaan vuosi vuodelta. On hauska muistilokeroista pöyhiä sopivassa seurassa monia jo melkeinpä unhoon jääneitä karjalaisia muresanoja ja arvuutella että "muistat sie viel, "

Ja kahta en vaihda, tietysti ne lihapotti ja höllöpiiraat on sitä aidointa karjalaisuutta josta en heillä luovu. Varmasti karjalaisesta luonteesta johtuu, että melkeinpä samaan aikaan itketään ja

JATKUU SIVULLA 4

Lapsenlapseni Janika Laaksonen Uuden Vuoden taikvoja tekemässä.

Kurkijokelainen

16.1.2004

Arjensietokykyä

Joulun ja uuden vuoden vaihtumiseen liittyvän juhla-ajan jälkeen alkaa tammikuun arki. Päivä seuraa toista samanlaisena. Taivas on useampana päivänä harmaa, ja mieliala on hyvin helposti sitä samaa. Kotikin tulee jollain tavalla niin paljaaksi ja kalpeaksi, kun pitää taas laittaa pois kaikki kauniit joulukoristeet ja -valot. Ikkunat näyttävät iltaisin niin pimeältä.

Poissa on myös monen ihmisen kasvoilta se hyvää toivottava jouluhymy. Hartiat painuvat lyydyn ja tahti hidastuu.

On tammikuu, kuukausista pisin - ainakin sillä se tuntuu.

Kahlatessa läpi pitkien, arkisten viikkojen, on vaikea muistaa, että ei juhlaa, jollei arkea. Ei valoa, jollei pimeyttä. Elämämme rakentuu vastakohtista, joiden tasapainosta elämä parhaimmillaan koostuu.

On monenlaisia käsityksiä siitä miten paljon ihminen voi olotilaansa myös itse vaikuttaa. Toiset ovat ehdottomasti sitä mieltä, että jos ihminen nousee nurjalla puolella ylös, valittaa ja riuksuttaa, päivät pysyvätkin ankeina. Hyvin uskotavaa.

Toisaalta moni sanoo, että ihmisen pitää antaa tunteiden ulos sellaisena kuin ne ovat, olla sitten surkeana jos on surkea tunne ja siten tilanne korjaantuu aikaa myöten itseksensä. Uskottavaa tämäkin.

Jotenkin sitä suomalaisena, työn ja sisun opit saaneena, on kuitenkin enemmän sen kannalla,

että vinkumaan ei kannata jäädä. On tietenkin eri asia, kun on todellisia vaikeuksia. Mutta alakulo, arjen kestäminen, harmaidenkin päivien läpi jaksaminen - se on vaan mentävä, tehtävä, eletävä päivä kerrallansa ja muistettava, että yhtäkään päivää ei uudelleen saa elää. Niin ainutlaatuisia kun ovat elämämme päivät, niin kannattaako niitä ihan turhan murehtimiseen käyttää.

Toisaalta joskus kaiken keskellä miettii, että joko me mahdetaan ymmärtää liikaa? Tai vaaditaanko meiltä sitä? On kaikenlaisia kenokaulymmärtäjiä, jotka laulukisankin jälkeen ovat valmiita sanomaan, ettei laulutaidottomalle laulukisan osallistujalle saa sanoa ettei hän osaa laulaa... Tällainen piirre on mielestäni suomalaisuuteen kuulumaton, vierasta hapatusta. Kyllä suomalainen ymmärtää, mutta omalla, suoraselkäisellä ja rehellisellä tavalla, tietäen myös sen, ettei ihmisestä ihmistä kehity, jollei hän joudu myös pettymyksiä kokemaan.

Arjensietokykyä - sitä tarvitaan tammikuussa erityisesti, pyryjen ja harmaiden päivien keskellä. Ja siinä voimme tukea myös toinen toistamme - vaikkapa tekemällä siitä tavallisimmasta arkipäivästä erilaisen kutsumalla vaikkapa naapurin tai ystävän ihan vaan kaffekupillisille ja turinoimaan. Mikäpä sen mukavampaa.

Maire Soiluva

Hartaus sunnuntaiksi 18.1.
2. sunnuntai loppiaisesta

*Eikös siellä
Kaanaan
häissäkin...*

Toimiessani alkoholistiparantolan pappina jouduin monta kertaa vastaamaan suunnilleen tällaiseen kysymykseen: "Eikös se Jeesus siellä Kaanaan häissä muuttanut veden viiniksi? Niin että eikös sillekin ollut tuttua se viinin juominen?"

Nyt minusta tuntuu, etten onnistunut yhdellekään kysyjälle vastaamaan mitään kelvollista.

Yritin raamatuntutkijan näkemystä ja koetin sanoa, että tuon kertomuksen tähtäyspiste on kokonaan toisaalla kuin viinin juomisessa, että tapaus pyrkii vain muistuttamaan Jeesuksen suuresta voimasta ja vaikutusvallasta ja että siinä tilanteessa koko viinin juominen on täysin sivuasia.

Yritin kulttuurihistoriallista lähestymistapaa ja halusin sanoa, että muinaisen paimentolaiskansan juomatavoista ei pidä vetää täällä pohjoisessa minkäänlaisia johtopäätöksiä, niin erilaisia ovat näiden kansojen juomatavat.

Yritin alkoholipoliittista tulkintaa ja pyrin selittämään, että se mikä on mahdollista niin sanotulle normaalille ihmiselle, ei välttämättä sovi alkoholin ongelmakäyttäjälle.

Ja kaikki selitykset olivat yhtä huonoja. Muodollisesti kykenin perustelemaan asiaini, mutta kuulijan varsinaista, lausumatonta kysymystä ne eivät milloinkaan ratkaisseet.

Ja yhä olen tämän raamatuntapahtuman äärellä hiekan ymmälläni. Kerta toisensa jälkeen joudun tunnustamaan, että Kristuksessa on jotain ikuisesti vierasta sille elämäntaralle ja niille elämänasenteille, joihin meidät on laitettu. Aina hän yllättää meidät ja kyseellistää meidän varmuutemme.

Hän tekee Kaanaan häissä viiniä, vaikka se selvästi voi johtaa juopotteluun. Hän kiroaa viattoman vükunapuun, ajaa syyttömät siat jyrkän teeltä alas, kaataa temppelissä pöydät kumoon, vaikka asiallisempiakin toimintamenetelmiä olisi ollut olemassa.

Mutta mitä ihmettä me loppujen lopuksi tekisimme Kristuksella, joka olisi vain meidän toiveidemme ja ajatus-temme heijastuma? Jos hän todella on Jumala niin kuin kirkossa uskotaan, silloin hänen tulee olla jotain perin tuttua mutta samalla jotain outoa ja vierasta, niin että meidän luulomme ja väärät käsityksemme tulevat alati kumo-
tuiksi, niin ettemme milloinkaan lankea luulemaan, että ajattelempa Jumalan kanssa yksyhteen.

Arto Köykkä

Kuolleita

Rakkaamme

**Steo Ilmari
KOSONEN**

* 9.3.1932 Kurkijoki
† 28.12.2003 TYKS

Kaipauksella
Anneli
Jouni ja Hanna
Marko ja Sanna
Pentti ja Elsa perheineen
Muut sukulaiset ja ystävät

*Ei kukaan enää Sua auttaa voinut,
on kutsu Korkeimman sulle soimut.
Nyt kädet ahkerat lepää hiljaa,
on kuolo näyttänyt kalleinta viljaa.
Sydän lämmin ei syki enää,
muistosi kallis iäti elää.*

Siunaus toimitettu. Lämmin kiitos osanotosta.

Yleisöltä

Sisaret ja veljet perheineen

Onnittelevat

22.1. 2004 Somerniemellä 60 vuotta täyttävää

Tuula Kaasea

(os. Meskanen)

**KARJALAIKUUS ELÄÄ
- RUNOT ja KUVAT KERTO VAT**

la 20.03.2004 klo 14.00

KARJALATALO, YLÄSALI (2.kerros)
(Käpylänkujä 1, HELSINKI)

Runoryhmä-KANERVAT, ohj. Elvi Arminen
Musiikki Yrjö Luukkonen
UUSINTAESITYS YLEISÖN PYYNNÖSTÄ
Kirjojen- ja arpojen myyntiä klo 13.00 alkaen.

pääsymaksu

TERVETULOA!

Järj. Uudenmaan Karjalaisseurojen Piirin
KULTTUURITOIMIKUNTA.

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Millä vuosisadalla peruna tuotiin Suomeen?
2. Mikä on ainoa poppeliin sukuun kuuluva puu, joka kasvaa Suomessa luonnonvaraisena?
3. Mitä marraskuulla nimen antaneella martaalla tarkoitetaan?
4. Minä vuonna pidetään Suomen seuraavat kunnallisvaalit?
5. Mikä on Kaliningradin entinen nimi?
6. Mikä oli Helsingin ainoa kirkko ennen Nikolainkirkon valmistumista?
7. Kenen puoliso oli Nadezda Allilujeva?
8. Minkä puolueen opiskelijaliitto on Tuhatkunta?
9. Minä vuonna Nobelin palkinnot jaettiin ensimmäisen kerran?
10. Mikä on ainoa ilman-suunta, johon voi katsoa etelänavalta?

HUOM!

Kurkijokelaisen toimitus on muuttanut.

UUSI OSOITE: **Vesikoskenkatu 13 As 21
32200 LOIMAA**

Torin läheisyydessä, sisäänkäynti Nordean ja SaraSportin välisestä porttikäytävästä, 2. kerros.

Puh.not entiset (02) 762 2551, 050-521 3336

E-mail: toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

(Ilmoitusfaxit: (02) 7622776)

Kurkijokelainen

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Maire Soiluva
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Konttori: Vesikoskenkatu 13 As 21, 32200 Loimaa
puh. (02) 762 2551
Matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)

Etusivu **60** centtiä/mm

Muut sivut **45** centtiä/mm

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa.

Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joitakin kaksoisnumeroita juhlapyhien aikoihin. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

E-mail:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

50 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN...

lehestä 2, lauantaina, tammikuun 16. 1954

Onko elämäsi raskautettu?

Hyvät lukijat, joukossa on paljon niitä, jotka jokapäiväisen elämänjuoksun keskellä saavat tuntea osansa raskautettuna. Monet tuohon elämänjuoksuun liittyvistä teki-joistä ovat sen aiheuttamia, muta suurimmaksi ne muodostuvat niille, joiden terveys on pois otettu osittain eli kokonaan, sillä sairaus on se joka tuo monenlaista murhetta ei yksistään taloudellisissa kysymyksissä, vaan sen lisäksi, että sairas itse saa kärsiä, myös hänen lähimmäisensä, sekä taloudellisessa mielessä, että hermostoa koettelevana.

Kokeneena asettaessani itseni tälle paikalle tunnen kaiken mainitsemani. Kantaessani parantumatonta sydänsairautta, minkä vaikutuksesta on työkykyni menetys kohonut erään maamme kuuluisan lääkärin 11.1. -54 tekemän tutkimuksen perusteella ja antamansa todistuksen mukaan 70 %. Lisäksi tähän tulee molempien jalkojeni ollessa pysyväisesti 50 % invalidit, tunnen mitä on sairaus. En siitä etteikö suurempiakin sairausprosentteja ole, mutta tuntemalla kuinka jo mainitunlaiset sairaudet ovat minulle käyneet rasittaviksi. Tämä antaa aiheita ajattelemiseen, että jaksaa-ko kärsiä osansa, aiheuttamatta rasitusta lähimmäisillensä.

Riippuu paljon lähimmäisistämme, jotka itse saattavat olla ehkä terveitä, että osaavat he antaa ja kuinka paljon toisen sairaudelle arvoa, raskauttamatta enää enempää monestikin sellaisenkin sairaan osaa, joka kaikessa hiljaisuudessaan yrittää viimeiseen asti yksin vaikertamatta osansa kantaa. Nämä ovat niitä asioita, jotka vaativat meiltä paljon ymmärtämystä yhteisen onnemme ja kotimme ehjänä säilyttämiseksi. Sekä muistamalla, ettei ole olemassa yksipuolista pahaa ja ettei onnellista kotia rakenneta siellä, missä uusi päivä aina aloitetaan paatuneella ja kivi-kovalla sydämellä, toinen toistemme vikoja esiin kaivamalla, sekä vääriä todisteita lausumalla, muistamatta, että rakkaus kärsii kaiken, kestää kaiken ja se peittää kaiken. Muistamalla että ihminen on silloin kaunein kun itse saa ja toiselle anteeksi antaa, muistelematta menneitä. Väinö Kuivainen.

Tapahtumakalenteri

Karjalan Liiton ja sen jäsenseurojen tilaisuuksia vuonna 2004

Tilaisuudet Karjalatalolla Helsingissä ellei toisin mainittu. Karjalan Liitto ry, Käpyläнкуja 1, 00610 Helsinki, puh. 09 – 7288 170

Tammikuu

- 17.1. Valpurinaatto Wiipurissa -näytelmän esitys
- 17.1. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Hämeenlinna
- 18.1. Valpurinaatto Wiipurissa -näytelmän esitys
- 19.1. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Keski-Suomi
- 24.1. Valpurinaatto Wiipurissa -näytelmän esitys
- 25.1. Valpurinaatto Wiipurissa -näytelmän esitys
- 27.1. Neulakinnaskurssi alkaa

Helmikuu

- 7.2. Karjalan Liiton hiihtomestaruuskilpailut, Imatra
- 7.2. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Lahti
- 7.-8.2. Lehtiseminaari Wiipurissa
- 7.-13.2. Kirjallisuusviikko Ylläksellä
- 14.2. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Pohjois-Karjala
- 14.2. Karjalaiset vanhan ajan iltamat, Orimattila, järj. Ovaskan ja Munukan sukuseurat
- 19.2. Pitäjäesittelyssä Jaakkima ja Käkisalmi
- 28.2. Kalevalan päivän juhla; monitoimitapahtuma yhdessä nuorisoliiton kanssa
- 29.2. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Salo
- 29.2. Terijokelaisten talvitapaaminen ja Kysele Terijoesta -kyselytunti, Mäntsälä

Maaliskuu

- 13.-14.3. Sukututkimus ja sukuseuratoiminta internetissä -kurssi
- 13.-14.3. Hengelliset päivät, Turku
- 14.3. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Satakunta
- 18.3. Pitäjäesittely, aiheena Laatokka
- 20.3. Karjalaisuus elää - runot ja kuvat kertovat, järj. Uudenmaan Karj.seur.piiri

Perhe uutisia

Hyvää alkannutta vuotta toivottaa Katri Repo neljän polven voimin. Kuvassa oikealta: Katri Repo, os. Paukkunen (Hiitola, Kurkijoki, Alastaro), Heljä Hätönen, os. Repo (Alastaro, Helsinki), Milla Uusipulkamo, os. Hätönen,(Helsinki, Vantaa) ja hänen miehensä Niko, sekä neljättä polvea edustava miehenalku Nooa Ilmari. Heljän mies Erkki se ennätti kameraa pakoon, mutta lähettää terveisensä siitä huolimatta.

Unopalsta

Elämän puu

Elämän puusta oksia taitoin, mitä syliini sainkaan. Sain muistoja lapsuuden ajoista alkain Sain muistoja nuoruuden rakkauden, lasten hymyt, itkut ja yksinäisyyden. Sehän kuuluukin vanhuuteen varmaan. Yhä ystävään kanssa täällä vaan kuljen. Yhä puuni vihreenä nään ja elämästä Luojaani kiitän.

Katri

Uuteen vuoteen

Siirryttiin taas vuoteen uuteen, kurkistettiin tulevaisuuteen. Sihahtaen tina veteen mitä tuo tää vuosi eteen? Tulevaan jo mieli siirtyi tinan varjo seinään piirtyi. Selittääkö kukaan voisi mitä uusi vuosi toisi? Rikkautta, rakkautta murhetta vai sairautta. Rauhaa koko maailmaan kuitenkin nyt toivotaan, siis nyt päivä kerrallaan eteenpäin vain eletään.

Terttu Ketola

Yksi päivä

Aamulla amoin vasikan nuolla sormiani, kun äitini juotti sitä vasikkahaassa. Olimme onnellisia lapsia minä ja vasikka.

Heräsin varhain pellavapaita ylläni lintujen viserrykseen aitan rappusilla. Vaaleat hiukseni hulmusivat nuoruutta, uutta päivää vasten ne kimalsivat aamuauteeren tulla aitan ovesta sisälle. Ilta katsoi auringonlaskun aikaan läntiselle saunapolulle ja iho tuoksui vastanlehdiltä viilenevässä hämärässä. Ilta katsoi taakseen oppiakseen aamulta ja päivältä elämän nähtävyyden Kasvojen rypyistä laskemalla seitsemäänkymmeneneen ja yli siitäkin. Yö elämän keskipiste. Vasikka nukkui haassa, lepakkojen siivet suhisivat valkoista vaatetta vasten ja aamu toivotti auringolle hyvää huomenta.

Aili Hellin Kurri

Lapsuus muistoissa

Lähellä kuin olisi, tuo aika kaukainen. Tuttua kaikki, kuin unta kumminkin maa etäinen - koti lapsuuden. Yhä läheinen pohjalla sydämen aika muistojen, pääsiäisten joulujen, pihakoivujen tuomien, talvien kesien! Keinu lautainen orressa katoksen leikkitupa juurella tuomipuun piilossa katseilta isojen.

Isän käsi lämmin, äidin laulut lempeät tädin hymy herttainen sedän laukut käteivät salaisuudet suuret! Muistoissa kaikki hävinneet, kadonneet ovat päivät harmaat sateiset - kiireiset ikävät.

Sirkka-Liisa Erlund

Luontotemppeli avoin Tuulessa värikäs lehti soi ja lintunen lauloi. Luontotemppeli oli avoin, myös hartaus monin tavoin.

Kivessä näen mytologiaa, krusifiksin jonkun kriisin ja vavahtaneen kallion. Elämä on ylösnousemusvoima.

Lamapönttö syksyn sylissä, ikävä ihmisten kylissä, rakkaus tuulen tupana, elämän hymy lupana.

Heimo Suontausta

JATKOJA SIVULTA 1

nauretaan...iloisuus, vilkkaus ja herkkyys sekä helposti oudonkin ihmisen kanssa tutustuminen on minulle ominaista varmas-ti karjalaista perinnettä.

Mitkä ovat tärkeimmät asiat elämässäsi?

Elämän edetessä on asioiden tärkeysjärjestys monesti muuttunut, lapsena

oli suurimpana haaveena että saisin tekohampaat ja kureliivit. Nuorena monet asiat olivat tapetilla taas ihan uudessa järjestyksessä, tänä päivänä ei enää kaipaakaan kovaa menoa ja melskettä vaan nyt sopuisa ja rauhallinen elämän tahti tuottaa hyvää mieltä ja rauhallisia unia. Tärkeitä asioita ovat myös hyvät ihmissuhteet ja ystävät ja tietysti ainoa lapsenlapseni Janika on kär-

kipaikalla elämässäni. Pitää toivoa että hyvää terveyttä riittäisi itselle sekä läheisilleni, myös toivon ettei meidän enää tarvitsisi kokea sodan kauheuksia, vaan saisimme elää rauhassa.

Mitä mieltä olet Kurkijokelainen -lehdestä

Kurkijokelainen on kuin hyvä ystävä joka tup-sahtaa ilahduttamaan minua aina perjantaina, ja

melkeinpä on viikonloppu pilalla milloin tämä "ystävä" syystä tai toisesta ei ajallaan tulekaan. Pidän lehdessä olleista kirjoituksista eniten "ennevanhasii" muisteluista. Se oli lapsenakin mieleistä puuhaa kuunnella kun isä ja naapurin miehet usein muistelivat ja kertoivat asioita niin sodasta kuin muistakin asioista. Myös matkakertomukset ovat mukavaa luettavaa. Toivonkin että yhä useampi henkilö kirjoittaisi lehteen ja lähettäisi myös sekä vanhoja että uusia valokuvia, näin tulisi aina vaihtelevaa luettavaa. Olenkin kertonut tästä lehdestä aina sopivan paikan tullen, ja ihan mukavalla menestykselläkin, sillä aina on jokunen innostunut tilaamaan tämän Kurkijokelais - Hiitolaisista asioista kirjoittavan lehden.

Kenelle haluat lähettää terveisiä?

Terveiseni lähetän Kurkijokelais syntyeiselle kummi-enoni Arvi Inkisen perheelle Liperiin sekä Annikki ja Terho Tattarille Kokkolaan. Tietysti myös kaikille seuramme jäsenille, kotiseutumatkoillamme mukana olleille ja kaikille tämän lehden lukijoille lähtevät terveiset sekä hyvän uudenvuoden toivotukset.

Tässä valmiina lähdössä entisajan pikkujoulujuhliin. Kuvassa Raija Laaksonen ja Viljo Ylönen.

Kenet haastat seuraavaksi haastateltavaksi?

Haastan Kalevi Kokon Ulvilasta. Kalevi on kirjoitellut ennenkin lehtiin. Myös kirjan, "Kotkylä

Karjalassa" kokoamisessa hän on ollut ansiokkaasti mukana, uskon että hänellä on varmasti mielenkiintoista kerrottavaa.

Raija Laaksonen

Höllöpiiraihen teossa Ijäksen Joukon kanssa.

Suomi pakkoluovutti huomattavan määrän ihmisiä Neuvostoliittoon

Suomalaisen Elina Sanan teos Suomen Saksaan luovuttamista sotavangeista on saavuttanut huomattavaa kansainvälistä julkisuutta. Sana palkittiin kirjastaan Tieto-Finlandia palkinnolla. Suomen hallitus on asettanut totuuskomission tutkimaan ja selvittämään näitä ihmislouvutuksia. Professori Heikki Ylikankaan johtama komissio jättää lausuntonsa hallitukselle tammikuun loppuun mennessä.

Suomi pakkoluovutti vuoden 1944 aikana huomattavan ihmismäärän Neuvostoliittoon.

Suomi otti vuosien 1941-44 aikana yhteensä 64 188 neuvostoliittolaista sotavangeiksi. Heistä takaisin luovutettiin 42 412. Vankileireillä kuoli runsaat 18 000 vankia. Suuri osa takaisinluovutetuista palasi vapaaehtoisesti kotimaahansa, mutta joukossa oli myös niitä, jotka olisivat halunneet jäädä Suomeen tai paeta länteen. Tätä ei kuitenkaan sallittu. Jälkietien mukaan Neuvostoliitto teloitettiin osan palaute-tuista Viipurissa.

Erityisen vaikeaan asemaan joutuivat Suomen joukoissa palvelleet inkerinsuomalaiset ja karjalaiset heimoveteraanit, jotka aluksi palvelivat Neuvostoliiton joukoissa ja jäivät suomalaisten sotavangeiksi. Suomalaiset tarjosivat heille mahdollisuutta liittyä vapaaehtoisesti Suomen armeijaan. Heille luovutettiin oikeus jäädä Suomeen sodan jälkeen. Näistä mm. Heimopataljoona 3:ssa kaatui Suomen puolesta taistellussa 85 miestä. Suomen lupaus ei pitänyt. Suomi pakkoluovutti Neuvostoliittoon aselevon jälkeen heimopataljoonan karjalaisia ja muita suomensukuisia 598 miestä. Erillinen pataljoona 6:ssa palvelleita inkerinsuomalaisista pakkoluovutettiin 168 miestä.

Lisäksi toisessa erässä palautettiin 333 henkilöä, joista suuri osa heimopataljoonassa palvelleita.

Pakkopalautettuja olisi ollut vieläkin enemmän, elleivät palautusjunia vartoineet suomalaissotilaat olisi yön aikana päästäneet näitä luovutettavia aseveljiään pakenemaan. Suuri osa junista paenneista saa-

Tieto-Finlandia palkinnon voittanut Elina Sana puhuttaa.

tiin kiinni, mutta osa pääsi rajan yli Ruotsiin.

Suomi palautti Neuvostoliittoon tilastojen mukaan 55 773 siviilihenkilöä. Jois-

ta suuri osa oli sodan aikana Suomeen vapaaehtoisesti siirrettyjä inkeriläisiä. Neuvostoliitto uskotteli heille, että he saavat pala-

ta kotiseudulleen Lenin-gradin ympäristöön. Heidät kuljetettiin palautusjunissa suoraa Siperiaan tai Etelä-Aasiaan. Jos tämä olisi ollut vapaaehtoisesti palaavien tiedossa, niin tuskin yhtään vapaaehtois-ta palaajaa olisi junissa ollut.

Suomen kautta Ruotsiin pakeni noin 6000 virolaista aikuista ja lasta, joita uhkasi pakkoluovutus Neuvostoliittoon. Suomen puolustusvoimat järjesti näiden pakomatkan luutnantti Otto Kumeniuksen johtamana. Viron Suomes-sa oleskelevat diplomaatit olivat hankkeen takana, mutta sen hoiti Suomen puolustusvoimat. Pakosattamana toimi pääasiassa Rauma.

Ruotsi ei ollut myöskään turvallinen ja armelias maa. Vielä vuoden 1946 tammikuussa maa luovutti 146 maahan paennutta balttilaissotilasta Neuvostoliittoon. Yksi palautettavista teki itsemurhan viime hetkellä.

Suomikin "kunnostautui" myös samoihin aikoihin, kun sisäministeri Yrjö Leinon määräyksestä kymmenkunta suomalais-

ta pakkoluovutettiin Neuvostoliitolle. Kuuluisin heistä on Onni Parvilahti, joka pääsi elävänä takaisin Suomeen ja kirjoitti kokemuksistaan kirjan "Berijan tarhat".

Suomen suorittamista ihmisten pakkoluovutuksista Neuvostoliittoon on tehty sodan jälkeen monia teoksia. Yksikään niistä ei ole palkittu eikä näistä palautuksista ole istunut yhtään totuuskomissiota.

Yksi Neuvostoliittoon tapahtuneiden pakkoluovutusten tutkija on toimit-taja ja kirjailija Aulis Blin-nikka, joka on syntynyt Laatokan Karjalassa Suistamon pitäjän Jalovaaran kylässä. Inkeriläisten palautuksista kirjan on kirjoittanut edesmennyt Erkki Tuuli ja heimoaseveljen pakkopalautuksista ja pa-oista on kirjoitettu useissa teoksissa.

Neuvostoliittoon tapahtuneet pakkopalautukset ovat myös häpeätahra Suomen maineessa. Niidenkin osalta ansioituneet, elossa olleet tutkijat olisi viimeistään nyt syytä pal-kita ja pystyttää totuuskomissio käsittelemään asiaa.

Lasse Koskinen
Karjala-uutisia

Kristittyjen ykseyden rukousviikko 18.-25.1.:

"Rauhani minä annan teille"

Suomessa vietetään tänä vuonna ekumeenista kristittyjen ykseyden rukousviikkoa 40. kerran. 18.-25.1. vietettävän viikon teemaksi on valittu Jeesuksen sanat "Rauhani minä annan teille". Kristittyjen ykseyden rukousviikkoa vietetään kaikkialla maailmassa samaan aikaan. Rukousviikon eli kahdeksan päivän mittaisen rukousoktaavin aineiston kokoa vuosittain Kirkkojen maailmanneuvoston Faith and Order -komissio sekä Katolisen kirkon kristittyjen ykseyden edistämisen neuvosto.

Vuoden 2004 Kristittyjen ykseyden rukousviikon perusaineisto on saatu Syyrian Aleppon kaupungissa eläviltä kristityiltä. Teeman valinnalla syyrialaiset kristityt muistuttavat rauhan pyrkimyksistä Lähi-idässä ja kaikkialla maailmassa.

Kristittyjen yhteinen rukous on tuttua jo vuosisatojen takaa. Jo 1740-luvulla Skotlannissa toimi heluntailiike, jonka julistukseen kuului erityisesti rukous kaikkien kirkkojen puolesta ja niiden kanssa. Eri kirkkojen edustajat ovat eri vuosina korosta-

neet yhteisen rukouksen merkitystä. Vuonna 1907 Englannin kirkon pappi Spencer Jones teki esityksen, että apostoli Pietarin muistopäivää kristityt viettäisivät vuosittain yhdessä. Rukousviikon päätekohtadaksi esitettiin apostoli Paavalin kääntymyksen muistopäivää, 25.1. Vuonna 1909 viikkoa alettiin viettää katolisessa kirkossa virallisesti sekä anglikaanisissa seurakunnissa.

Suomessa Kristittyjen ykseyden rukousviikon säännöllinen viettäminen alkoi 1964, jolloin tapahtumat keskittyivät Helsingin Vanhankirkon seurakuntaan. 1990 valtiovallan määräämistä neljästä rukouspäivästä yksi sijoitettiin pysyvästi Kristittyjen ykseyden rukousviikolle.

Johdatuksena vuoden 2004 rukousviikon viettämisessä painotetaan raamatullista rauhan käsitet-

tä. Siihen kuuluvat eheys ja hyvinvointi, turvallisuus ja onni, oikeudenmukaisuus ja loukkaamattomuus. Vuoden teeman valintaan on vaikuttanut Lähi-Idän kirkkojen vakaumus, että koko maailman kristityt ovat ekumeenisen rukouksen kautta alueen ihmisten rinnalla.

Kahdeksan päivän ajalle on koottu jokaiselle oma rukousaineistonsa. Teksteissä ja mietiskelyissä välitetään Raamatun näkyä rauhasta. Kaikki rauha - niin kirkossa kuin maailmassa - perustuu Jumalan luovaan ja elämää synnyttävään rakkauteen. Rukousviikon jumalanpalveluksessa käytetään ekumeenisen jumalanpalveluksen mallia, joka on käytössä Aleppon katolisissa, protestanttisissa ja ortodoksisissa seurakunnissa.

Matka-2004 -messuilla viikonvaihteessa, Karjala on suurella yhteisosastolla 6 C 41, jossa näytteille asettajina mm. 100 vuotta täyttävä Karjaolehti, Karjala- myymälä sekä matkanjärjestäjiä.

Karjala-lehti täyttää 100 vuotta

Suomen toiseksi suurin sanomalehti, Viipurissa ilmestynyt Karjala joutui maanpakoon 420.000 suomalaisen tavoin. Lahden kautta Lappeenrantaan päätnyt viikkolehti juhlii satavuotista taivaltaan. Karjala-lehti on suomalaisen sananvapauden menestystarina, sillä se on ainoa säännöllisesti ilmestyvä lehti, joka jatkuvasti keskustelee Karjalasta, myös sen tulevaisuudesta jälleen osana Suomen tasavaltaa.

Osastolla jaetaan Karjala-lehden irtonumeroita ja esitellään kustantajan, Karjalan

Kirjapaino Oy:n laajaa kirjat tuotantoa.

Karjala-myymälä esittelee Karjalan kartoja

Viipurin lakritsa on jo perinteinen hittituote Karjala-myymälän osastolla. Lappeenrantalainen myymälä, jolla on kauppa myös Helsingissä (Kasarmikatu 16), julkaisee messuilla matkailuaiheisen Uutiset-lehden numeron. Karjala-myymälä tuo messuille laajan kokoelman Karjalan kartoja, jotka ovat välttämättömiä Karjalan-matkoilla. Myymnis-

sä on myös suosittuja Karjala-kirjoja messutarjouksiin.

"Karjalan tragedia" messujen kohukirja

Sotien, suomettumisen ja vaikenemisen jälkeen on tullut avoimuuden, sananvapauden ja esteettömän Karjalan-matkailun aikakausi. Tätä heijastaa Suomalainen Matkaopas -kirjakustantamon osastolla lauaintaina ilmestyvä "Karjalan tragedia" -kuvakirja, jossa on yli 600 tuotetta värivalokuvaa jokaisesta luovutetun Karjalan kunnasta.

Torjuntavoitosta ja pakolaistulvasta 60 vuotta kesällä 2004

Kesä 2004 on dramaattisen pakolaisuuden, toisen evakko- retken 60-vuotismuistojen kesä. Suomalaisen Karjalan pakolaisten kesäjuhlat ovat siirtymässä entistä enemmän kotiseuduille Karjalaan. Suurin tapahtuma on 24. heinäkuuta Käkisalmissa järjestettävä Kesäpäivä Karjalassa. Laajan Suojärven kunnan pitäjöseuran järjestämä juhla järjestetään 22.-23. heinäkuuta.

Sortavalan kaupungin venäläisen hallinnon järjestämät laulujuhlat toteutetaan 3. heinäkuuta, vanhan suomalaisen perinteen hengessä. Suuri maanpuolustuksellinen juhla on torjuntavoittoa muisteleva Ihantalan taistelun 60-vuotis- muistojuhla 2. heinäkuuta klo 14 Suomen aikaa. Juhliin odotetaan jopa sata bussilastillista suomalaisia osanottajia.

Osastolla jaetaan viisumilomakkeita kesän matkoja suunnitteleville. Matkatoimistoista ovat yhteisosastolla mukana Futurist, Prima Tours ja Lomalinjat.

Pakkoluovutetun Karjalan matkailutarjonta

Messujen Karjala-osastolla on runsas osanotto luovutetun Karjalan puolelta. Nopeasti kasvanut, tyytyväisiä suomalaisia palveleva "Kolmas Plus" (kauppa, ravintola, Jänisjärven metsähotelli) on mukana, samoin Sortavalan suosituista hotelleista Piipun Piha ja Hely. Laatokalta mukana on Valamon luostari, Käkisalmeista Korrela ja Impilahdelta Pitkärannan hotelli. Aunuksen Karjalasta on mukana hotelli.

Matkatoimisto Futurist on rakentanut uuden kylpylämatkailutuotteen. Petroskoin lentokentältä on bussikuljetus Martsialniji Vodyn historialliseen kylpylään, jonne on äskettäin valmistunut suomalaisten rakentama hotellirakennus. Messuilla voi kysellä lisää.

Kissamaista elämää lumisten metsien kätköissä

Metsissämme tassutteleva tupsukorvainen ilves on ainoa luonnonvarainen kissaeläimemme. Maapallon kissaeläimistä suurin osa asustelee lämpimillä ja trooppisilla alueilla, mutta ilvekset eivät pelkää pohjoisen paukkuvia pakkas-ia ja paksuja hankia.

Talveksi ilves kasvattaa paksun ja pehmoisen turkin, jolla tarkenee pahassakin pöryssä. Myös suuret tassut ovat sopeuma Pohjolan lumisiin talviin. Niiden avulla ilves pysyy liikkumaan pehmeässäkin hangessa. Se ei kovin helposti uppoa kinoksiin, vaan ikään kuin kelluttelee lumen pinnalla.

Yleensä kissaeläimillä on pitkä häntä, mutta ilveksellä se on vain lyhyt töpö. Ilves ei ilmeisesti tarvitse pitkää lieruhäntää. Se ei juurikaan kiipele puissa, joten häntää ei tarvita tasapainottamaan liikkumista. Pohjoisilla alueilla pitkä ohut häntä voisi myös paljeltua herkästi.

Talvi kuluu jänisjahdissa

Ilveksen ravinnosta valtaosa koostuu metsäjäniksistä ja rusakoista, mutta se nappaa

mielellään myös metsäkauriin. Joillakin eteläisen Suomen ilveksillä on tapana vaaniskella valkohäntäpeurojen ruokintapaikkojen läheisyydessä.

Saalistaan vaaniva ilves lähestyy kohdettaan hiljaa hiipien. Se osaa taitavasti käyttää hyväkseen maaston ja kasvilisuiden antamaa suojaa. Usein ilves myös väijyy saaliseläimen kulkureitin varressa. Täplikkään turkkinsa ansiosta se sulautuu hyvin maastoon.

Kun saalis on tarpeeksi lähellä, ilves ponnistautuu kohteilleen takajaloillaan mahtavaan hyppyyn ja tarttuu saaliiseensa etutassujensa kynsilä. Saalistusloikka voi olla jopa kuuden metrin mittainen. Ilves ei yleensä aja takaa saalistaan muutaman kymmenen metrin ryntäystä pidemmälle.

Suomessa arvellaan olevan ilveksiä noin 800. Ilvekset eivät pidä melua itsestään, joten vain harvat ovat päässeet niitä näkemään. Hyvällä onnella voi kuitenkin yhyttää ilveksen tassunjäljet talvisella hiihtoretkellä. Silloin voi jälkikirjoitusta lueskelemalla päästä jonkin verran perille ilvesten puuhista.

*Teksti ja kuvat:
Heli Saloniemä*

Arvi Heinonen avaamassa Kurki-säätiön kokousta joskus 90-luvun alkupuolella.

Piiskamestari 75 vuoden ikään hapankaalin voimalla

Karjala-lehti esitti si-
vuillaan taannoin kysy-
myksen mitä tarkoittaa
”kurkijokelainen” laajem-
massa mittakaavassa sa-
mannimisen lehden lisäksi.
Vastauksena on piiskaa.
Kurkijokihan tunnettiin
myös piiskapitäjänä. Lau-
lussakin lauletaan, että ”
Kurkijoen piiskat ne lää-
nellä läiskii, siellä ne var-
satkin vaihdellaan”.

Tuo piiskaperinne oli
melkein häviämässä kun
pitäjän oma poika Arvi
Heinonen urkki salaisuus-
den ja alkoi valmistaa piis-
koja ”ukkopäivillään” Loi-

maalla. Nyt hän jo opettaa
taitojaan jälkipolvillekin.

Varhaisiällä Arvi luopui
maataloudesta ja vaihtoi
sen toimittajan tehtäviin
lähtien Kokemäellä ilmes-
tyvän sanomalehti Lallin
leipiin. Hän toimi tehtä-
vässään aina eläkeikään
asti, jolloin muutto Loi-
maalle tapahtui, lähemmäs
Mellilän aukeita, joilla siir-
toväen asutustoiminta oli
sotien jälkeen antanut tal-
lonpaikan.

Kurki-säätiön valtuus-
kunnan puheenjohtajana
kului Arvilta monta vuotta
nuijanvarressa. Sanaval-

miina puhujana Arvi on
ollut tervetullut moniin
yleisötilaisuuksiin ohjel-
mansuorittajana.

Nyt eläkepäivien vie-
tossa keskeisen osan on
saanut kalastus. Kalaret-
kistä, aina pohjoista jää-
merta myöten, olemme
saaneet lukea tämänkin
lehden palstoilla. Ukon
paatissa -nimimerkillä
Arvi tunnetaan myöskin.
Tekihän Arvi jonkin aikaa
koko Kurkijokelaisenkin,
hyvällä ammattitaidolla!

Hapankaalin salaisuus-
det on Arvi ystävällisesti
luovuttanut meidänkin

perheen käyttöön ja siitä
on tullutkin jokasyksyinen
kanssakäymisen rituaali
valmistusprosesseineen, se
”kenenkä siemennestettä”
milloinkin käytetään ha-
patuksen alkusysäyksenä,
vain vaihtelee. Eläkevaari
Arvi tuo vaimo Airille
myös lämpimiä hetkiä uu-
den ”kakluunin” lämmi-
tyksessä ja Airin kudonta-
harrastuksen kannustaja-
na ja teknisenä neuvonan-
tajana kangaspuitten huol-
lossa, avustajana loimien
laitossa sekä pingottimen
virityksessä.

Neljännes vuosisadan
verran vajaalle 100-vuoti-
aalle onnea ja terveyttä
edelleenkin harrastusten
parissa, leukavat jutut
höystäkööt tarinan kerron-
taa meidän muidenkin
iloksi! toivottaa allekirjoit-
tanut perheineen, Kurkijo-
kelaisen toimituskunta,
laaja lukijakunta ja Kurki-
joki- Säätiö!

TA

Yhteisvastuukeräys 2004 alkaa
sunnuntaina 1. helmikuuta. Keräyk-
sellä tuetaan äitien hyväksi tehtävää
kehitysyhteistyötä ulkomailla sekä
kotimaassa päihdeongelmaisia äitejä
ja vauvaperheitä. Teemana on ”Jotta
äidinrakkaus toteutuisi”.

Keräyksen avaa Tasavallan presi-
denti Tarja Halonen. Avauspuhe te-
levisioidaan TV1:ssä 1.2. klo 14. Presi-
denti Halonen toimii Yhteisvastuu-
keräyksen suojelijana.

Yhteisvastuukeräyksen tämänvuotisia koti- ja ulkomaan kohteita yhdistää näkemys äitiydestä uutena mahdollisuutena. Äitien ongelmat ja ratkaisut niihin ovat erilaisia suomalaisessa hyvinvointivaltiossa ja joka päiväisestä toimeentulosta taistelevassa Kambodzassa. Yhteistä on se, että tukemalla äitejä pyritään auttamaan paitsi heitä myös tulevia sukupolvia.

Ongelmien taustalla molemmissa maissa on usein sukupolvien yli kestänyt vaikeuksien ketju - Kambodzassa köyhyys ja hirmuhallinto, Suomessa syrjäytyminen. Katkaisemalla ketju voidaan uusille sukupolville tarjota toisenlaista elämää.

Kotimaassa Yhteisvastuukeräys tukee äitejä, joilla on päihdeongelma. Erityisenä kohderyhmänä ovat päihdeongelmasta kärsivät odottavat äidit ja vauvaperheet. Keräysvaroilla osallistutaan valtakunnalliseen projektiin, jonka päätoteuttajina ovat Ensi- ja turvakotien liitto sekä Kirkkopalvelut ry:n Tyynelän Kehittämiskeskus. Projektissa kehitetään muun muassa kotikäyntityötä.

Keräyksen ulkomaisessa kohteessa Kambodzassa tuetaan Luterilaisen maailmanliiton kehitysohjelmia Kirkon Ulkomaanavun kautta. Ohjelmien tavoitteena on vähentää köyhyyttä ja lisätä naisten oikeuksia. Työtä tehdään Kambodzan köyhimmissä yhteisöissä muun muassa naisten vastuulla olevien yksinhuoltajaperheiden ja maattomien maaseudun asukkaiden parissa.

Kambodzaa on ravistellut rauhatomuuden kierre, jossa erityisen vaikeaa aikaa oli punaisten khmerien valtakausi 1975-1979. Hirmuhallinnon aikana yli miljoonan ihmisen arvellaan saaneen surmansa. Kambodza on yhä yksi maailman miinoitettimmista maista.

Yhteisvastuukeräystuloista annetaan 10 % keräävän seurakunnan päättämään kohteeseen ennen valtakunnallisten keräyskulujen vähentämistä. Tämän jälkeen tuotosta 60 % ohjataan ulkomaisiin kohteisiin Kirkon Ulkomaanavun kautta, hiippakuntien diakoniarahastoille 10 % ja kotimaiseen erityiskohteeseen 20 %.

Viime vuonna Yhteisvastuukeräys tuotti runsaat 5,2 miljoonaa euroa. Keräyskulujen osuus oli vajaat 17,8 prosenttia.

Yhteisvastuukeräys 2004 tukee äitejä

Yhteisvastuukeräys on kirkon vuotuinen suurkeräys. Sen toteuttamiseen osallistuu noin 40 000 vapaaehtoista ja talkoolaista.

Yhteisvastuukeräyksen 2004 esimiehenä toimii Oulun hiippakunnan piispa Samuel Salmi.

Raskaus- ja pikkulapsiaika ovat ratkaisevia äidille ja lapselle.

Yhteisvastuukeräyksen kohderyhmänä Suomessa ovat päihdeongel-

masta kärsivät odottavat äidit ja vauvaperheet. Noin 6 % odottavista äideistä kärsii päihderiippuvuudesta. Vuosittain 3 600-6 000 sikiötä on vaarassa vaurioitua päihteiden takia. Joka vuosi Suomessa syntyy noin 650 alkoholista vaurioitunutta lasta.

Yhteisvastuukeräystuloilla tuetaan valtakunnallista kehittämishanketta päihdeongelmasta kärsivien äitien ja vauvaperheiden auttamiseksi. Pro-

jektissa kehitetään erityisesti kotikäyntityöhön soveltuvia toimintamalleja.

Projektissa keskitytään raskaus- ja pikkulapsiaikaan, jonka on todettu olevan naisille erityinen hoidollinen mahdollisuus. Mikäli äiti työskentelee tuloksena vähentää tai lopettaa raskausaikana päihteiden käytön, se vaikuttaa suoraan sikiön terveyteen. Jokainen päihteetön päivä auttaa. Myös lapsen ensimmäisinä elinvuosina voidaan varhaiseen vuorovaikutukseen panostamalla vaikuttaa merkittävästi lapsen kehitykseen ja vanhemmuuden kasvuun.

Projektin toteutuksesta vastaavat Ensi- ja turvakotien liitto sekä Tyynelän Kehittämiskeskus. Vuosina 2004-2007 toteutettavaan projektiin sisältyy kolmenlaista kehittämistyötä: koulutusta, verkostotyön kehittämistä ja varsinaista kotikäyntityötä.

"Halusin oppia ymmärtämään omaa elämäni"

Ulkomaille menevä osuus Yhteisvastuukeräyksen tuotosta käytetään kehitysyhteistyön ja katastrofiavun kohteisiin eri puolilla maailmaa. Esillä on erityisesti Kambodza.

Kambodzassa päämääränä on äitien elämänhallinnan, itseluottamuksen ja turvallisuuden lisääminen. Maaseudun kehitysohjelmalla tuetaan sisäisten levottomuuksien takia autioituneen, pensoittuneen ja miinoitetun maaseudun uutta käyttöön-ottoa.

Naisen asema 13 miljoonan asukkaan Kambodhassa on heikko ja haavoittuva.

"Lista naisten ongelmista on pitkä: lukutaidottomuus, sosiaalipalvelujen puute, heikko terveys, maapula, epätasa-arvo lain edessä, perheväkivalta", luettelee Kantha Phavi Ing. Ing työskentelee nais- ja veteraaniasioiden ministeriössä valtiosihteerinä ja ministerin avustajana.

40 prosenttia 24-vuotiaista kambodhalaisnaisista on lukutaidottomia. Synnytykseen kuolee vuosittain yli 2 000 naista. Maattomista perheistä puolet on yksinhuoltajäitien vastuulla. Uutena ongelmana on aids, johon sairastuneiden määrä

kasvaa nopeimmin Aasiassa.

Yhteisvastuuvaroilla tuetaan Luterilaisen maailmanliiton (LML) työtä köyhimpien kambodhalaisien parissa. Apu ohjataan kaikkein haavoittuvimmissa oloissa elävien ihmisten, erityisesti äitien, elämän kohentamiseen. LML:n tärkeimmät projektialueet ovat Battambangin maakunta maan luoteisosassa ja pääkaupunki Phnom Penhin ympäristö.

31-vuotias Teng Srey Moa on hankkinut lainarahoin 15 kanaa ja 12 ankkaa. Lintujen myynnistä saaduilla voitoilla hän aikoo ostaa vaatteita 8 kuukauden ikäiselle lapselleen sekä keittiötarvikkeita. Charin kylässä asuva Teng Srey Moa kertoo, että hän huulehtii perheen raha-asioista. Mies korjaa traktoreita, ja sadonkorjuuajkaan he työskentelevät yhdessä riisipellolla hankkimassa lisätienestettä.

"Naiset eivät pysty nousemaan köyhyydestä ilman lukutaitoa", muistuttaa valtiosihteerinä Ing. Luterilainen maailmanliitto järjestääkin naisille lukutaito- ja kirjoitusopetusta. Sraas Teuk Thmeyn kylässä kaksikymmentä naista perehtyy kirjainten ja numeroiden salaperäiseen maailmaan. Yksi oppitunti kestää puolitoista tuntia ja ryhmä kokoontuu 6-9 kuukauden ajan. Kurssin jälkeen jokainen osaa lukea, kirjoittaa ja laskea, vakuuttaa opettaja.

53-vuotias Sin Tav istuu olkimatolla ja katsoo, kuinka toinen aikuisoppilas piirtää keskittyneesti numeroita liitutauluun. Koko luokka kannustaa, kun yhteenlasku onnistuu. Naisten opiskelu lähtee alkeista ja motivaatio on kova. "Halusin oppia ymmärtämään omaa elämäni: lukemaan sanomalehtiä ja myymään tavaroita ilman että minua huiputetaan", kertoo Sin Tav.

Aids ja prostituutio kasvussa

Aids on Kambodiassa kasvava ongelma. Kantha Phavi Ingin mukaan aids on sairauksista haastavin. "Tauti leviää pääasiassa mieheltä vaimolle. Kambodhalaisilla naisilla ei ole perinteisesti neuvotteluasemaa seksuaalisyksyksissä. Miehillä on oikeus mennä ja tulla niin kuin haluavat." Perinteen mukaan prostituoituiden muun muassa opettavat nuorille pojille seksuaalikäyttäytymistä.

Perustuslain mukaan prostituutio on kiellettyä Kambodhassa. Vaihtoehtoisia tulonhankintakeinoja on kuitenkin vaikea löytää, tunnustaa Ing. "On vaikea päättää, pitäisikö sulkea bordellit ja ajaa työttömäksi joutuneet tytöt köyhyyteen vai sulkea silmät ja toivoa, että jo pian pystymme tarjoamaan näille tytöille muita tapoja ansaita elantonsa."

Lasse Koskinen pakinoi Vänrikki Stoolin avustuksella:

ASEVELVOLLISUUS VIRTUAALISEKSI

Pääesikunnan tietoruotajan vänrikki Stoolin faksi kuiskii, että puolustusvoimat suunnittelee asevelvollisuuden siirtämistä kokonaan virtuaalisesti suoritettavaksi.

Tätä edeltää juuri puolustusvoimissa käynnistynvä kevennetty alokasajan koulutus.

Virtuaal ympäristöön siirtymistä Stoolin mukaan puolustellaan sillä, että nuorison kunto on heikentynyt, mutta tietokonetaidot ovat vastavasti huippuluokkaa. Näin olen asevelvollisuuden suorittaminen kotoa käsin verkkoympäristössä puoltaa paikkaansa.

Osa muustakin opiskelusta hoidetaan jo verkkoympäristöä käyttäen, korostaa

Stool ruotofakseissaan. Faksin mukaan asevelvollisuus suoritetaan sotapeliä avulla, joista nuorilla on myös kokemusta kotitietokoneillaan.

Virtuaaliasevelvollisuuden kautta saadaan runsaasti säästöjä valtion budjettiin, koska kasarmeja ei tarvita, joten loputkin varuskunnista voidaan lakkauttaa. Asepurut on myös määrä korvata rintapinsseillä, joissa on joukko-osastotunnus. Tällöin päästään myös ikävistä räätisulkeista ja hien hajusta varusvastoilla.

Utin Jääkärirykmentissä suunnitelmista on syntynyt myrsky, koska sen laskurajojääkäriskoulussa halutaan säilyttää perinteinen punainen baretti. Tästä Stoolin mukaan ennakoidaan yhtä kovaa noottien vaihtoa pääesikuntaan kuin 40 vuotta sitten, kun laskurajojääkäriskoulua perustettiin ja baretin kanto-oikeutta pohdittiin monissa työryhmissä.

Toisaalta Utissa ollaan tyytyväisiä, koska nyt virtuaaliarmeijassa voidaan hankkia kerankin kunnollisia maahanlaskujoukkojen peräporttilentokoneita, kun tähän asti Utissa on jouduttu tyytymään kaiken maailman vanhoihin yli jäämäkuljetuskoneisiin. Stoolin mukaan tätä ennakoi myös puolustusministeri Seppo Kääriäisen lausunto, jonka mukaan iso ja kallis nelimoottorikone hankintaan yhdessä Ruotsin kanssa. Tämäkin tapahtunee virtuaalisesti, jolloin kustannukset ovat hallittavissa.

Natoon liittyminen tapahtuu aikanaan vaivattomasti, koska Suomen virtuaaliset puolustusvoimat voidaan nopeasti kytkeä Naton tietoverkkoon. Tämä voidaan tehdä jo ennakkoon salaa, kun eduskunnassa vasta kinastellaan

liittymisestä, arvelee Stool ruodoissaan. Tätä Nato-vuotoa joku poliitikko aikoo käyttää tulevan syksyn kunnallisvaalikampanjassaan, vihjaa Stool.

Kunnallispolitiikka kietoutuu muutenkin hankkeeseen, koska itäuusimaalaisessa Artjärven pitäjässä on juuri kunnallispoliitikkojen päätöksellä keskeytetty koko pitäjää koskeva DigiArt-hanke, jonka tarkoituksena oli luoda laaja-kaistayhteys kaikkiin pitäjän talouksiin. Tähän liittyen, Stoolin mukaan, armeijalla oli tarkoitus pystyttää paikkakunnalle virtuaaliarmeijan yksi ohjauskeskus. Nyt tämä DigiArmy-hanke on myös vaarassa kariutua.

Suomen pakkoluovuttamien alueiden palautushanke on myös ennakoitu. Viipuriin luodaan jo virtuaalinen harjoitusvaruskunta, Lahdenpohjaan Laatokan laivastotukikohta ja Heinjoen lentokentälle siirretään virtuaalisia Hornet-hävittäjiä.

Tiedot ovat tiettävästi vuotaneet myös Kremliin ja siellä ollaan tyytyväisiä Suomen hankkeeseen, koska näin katosataan uhka Äänislinnaa koetaan vähentyvän. Tiettävästi Venäjä suunnitteleeekin tämän vuoksi jalkaväkimiinojen romuttamista. Tähän toivotaan

Suomen ja EU:n talous-apua, kertoo Stool fakseissaan, jotka ovat tulleet tiedoksi pyytämättä.

Mukavaa matkaa!

Sortavalassa talkoillaan taas -matka 21.- 23.5.2004

Sortavalan hautausmaat siivotaan kesäkuuntoon tuttujen taloomestareiden joensuulaisen ylipuutarhuri Reima Karetien ja Karjalaisseurojen Keski-Suomen piirin varapuheenjohtajan Arvi Pulkkinen johdolla. Työn lomassa tehdään kotiseuturetkiä.

Matkan omakustannushintaan jäsenille 130 Eur. ja muille 135 Eur. sisältyy hotellimajoitus, aamiaiset ja kaksi illallista sekä viisumi. Kuljetus Sortavalaan järjestetään ryhmän koon mukaan ja se maksetaan erikseen. Lisätietoja ylipuutarhuri Reima Karetie, puh. 050-590 6524. Ilmoittautumiset 15.4. mennessä.

Vepsäläiskylä ja vanhauskoisia Äänisen rannoilta Syvä-rille -matka 17. – 20.5.2004

Reitti: Helsinki - Värtsilä – Impilahti – Suojärvi – Porajärvi – Karhumäki – Kontupohja – Petroskoi – Äänisen rannan vepsäläiskylät – Lotinapelto – Aunus – Salmi – Pitkäranta – Värtsilä – Helsinki.

Matkalla tutustutaan kahteen kiehtovaan aihepiiriin, vanhauskoisiin eli starovertseihin ja sukukansaamme vepsäläisiin. Vanhauskoisten laikko syntyi 1500-1600-luvuilla Venäjällä. Liturgisia uudistuksia vastustaneet vanhauskoiset nousivat patriarkka Nikonin johtamaa valtiokirkkoa vastaan. Starovertseja ryhdyttiin järjestelmällisesti vainoamaan ja heitä pakeni tuhattain Siperiaan ja Karjalan korpimaisemiin.

Vaikkeuksista huolimatta vanhauskoisliike on säilynyt elinvoimaisena. Mm. Ilomantsissa ja Juuassa oli vielä 1900-luvun alussa vanhauskoisten ns. sekaluostareita, joissa munkit ja nunnat saattoivat olla keskenään naimisissa. Tunnettuja ovat myös vanhauskoisten polttoitsemurhat. Monet vanhauskoiset valitsivat mieluummin kuoleman kuin uudistetun kreikkalaisperäisen jumalanpalvelusjärjestyksen ja kolmisormisen ristinmerkin teon.

Matkan aikana tutustutaan vanhauskoisperinteeseen aidossa maisemassa. Lisäksi reitti kulkee Äänisen länsirantaa, jossa kohteenamme ovat idylliset vepsäläiskylät ja kiehtova vepsäläisperinne. Asiantuntijaoppaana ja matkanjohtajana on TT Hannu Kilpeläinen yhdessä venäläisten vanhauskois- ja vepsäläisasiantuntijoiden kanssa. Matkan hinta Karjala-kortilla 350 Eur. ja 360 Eur. muille. Ilmoittautumiset 15.4. mennessä.

Kirkot kautta Karjalan -matka 28.6. - 1.7.2004

Tutustumisretki Laatokan ja Kannaksen kirkkoihin ja maisemiin alkaa Sortavalasta ja kulkee Käkisalmen kautta Viipuriin. Matkalla vieraillaan paitsi näiden kaupunkien säilyneissä kirkkoissa, myös Suistamon, Jaakkiman, Lumivaaran, Kaukolan, Räisälän ja Koiviston kirkossa. Näistä C. L. Engelin suunnittelema Suistamon ortodoksikirkko täyttää ensi vuonna 160 vuotta ja Josef Stenbäckin piirtämä Koiviston kirkko 100 vuotta. Kirkkojen lisäksi tutustumme myös muihin kiinnostaviin arkkitehtuurikohteisiin. Matkalle halki Kannaksen johdantelee Karjala-asiantuntija Kyösti Toironen ja arkkitehtuuriin perehdyttää professori Heikki Hanka. Hinta Karjala-kortilla 440 Eur., muille 450 Eur.. Ilmoittautumiset 15.5. mennessä.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja: Matkatoimisto Finnsov/Leena Lajunen, puh. 09 – 694 2511 ja Karjalan liitto. – Muutokset mahdollisia. Hintatiedot vahvistetaan tammikuussa 2004.

VÄÄRIN YMMÄRRETTYJÄ VUOSIKYMMENTEN TAKAA!

Ei ole nykyisin lainkaan harvinaista se, jos ikääntyessän ymmärtää asioita väärin tahattomasti, kun jo työikäisenäkin voi joskus jokin juttu mennä poskelleen.

Noin puoli vuositataa taakseppäin oli rakenteilla pikatie 8. Samoihin aikoihin myös meillä rakennettiin kotiamme pikkuhiljaa, kuinka varatkin myöden antoivat. Oli jokin valu suunnitteilla ja mieheni kävi ostamassa kaupasta sementtiä, mutta koska oli jo ilta, maksoi hän ostoksensa ja tavaran toimitus jäi kauppiiaan kontolle. Me tietysti olimme töissä ja lapset koulussa ja mummolassa, kun sementti kuormaa kuljettanut auto etsi a. koppia pitkin pikatien laitaa, sattui työt olemaankin juuri Koivuluodon kohdalla. Kun autonkuljettaja apumiehensä kanssa “nuuskivat” kaikki tietöomaan kopit ympäriinsä, löytämättä a. koppia?

Jokaisessa kopissa luki jotakin muuta, töihin vastaanotto, tiemestari ja niin edelleen. Miehet ajattelivat purkaa säkkikuorman vaikka “mestarin” kopin eteen, mutta päättivätkin

yht’äkkiä käydä läheisestä asumuksesta kysymässä pulmaansa ratkaisua. “No tuossahan se Arvo Koppi asuu, viekää sinne se sementti kuormanne. Pojat eivät kehdanneet kertoa neuvojalleen kuinka he olivat etsineet kohdetta pikatien kopeista. Mutta tällaisten asioiden salaileminen tulee aina aikanaan ilmi ja asialle on naurettu monet naurut, semetin tuojien kanssa jälkikäteen. Loppu hyvin, kaikki hyvin.

Naapuriksemme muutti vanhempi pariskunta, jotka pelkäsivät varkaita kovasti. Ovenkin he sulkivat aina mennessään pikku-laani. Kerran emäntä unohti avaimen sisälle asioidessaan puuseessä, isäntä ei ollut juuri silloin kotona. Emäntä odotti rapuilla isäntää, joka luotti emännän kotonaoloon ja ei siis ollut avainta mukana. Mikäs muukaan siinä auttoi, kuin ottaa ikkuna pois ja hoitaa homma sitä kautta. Pieni kokoisina he päättivät kellarinkin tehdä kalliolle isoista kaivonrenkaisista (1 metri). Renkaat kuomoon peräkkäin ja kellari oli valmis tuotapikaa. Vain eristys puuttui, sekin hoi-

tui, kun isäntä vei pikatien varteen laudanpätjän, jossa luki KARHUNTALJA 500 m. - Toisessa naapurissamme asui paljon maailmaa kiertänyt rouva ja kuvitteli kuinka hienoa on pistää vaikka seinälle karhuntutla? Hän kehoitti miestänsä, “Käy sinä Leo katsomassa sitä taljaa ja jos ei siitä lähde karvat, osta se”! Tuumasta toi-

meen, Leo lähti asialle, hämmästykseseen näki vain vuorivillanrullia pihalla. Tuli varmuuden vuoksi meiltä kysymään olikohan nahka jo myyty? Selvisihän sekin erehdys väärin ymmärryksesksi, jolle on ollut jälkikäteen hauska naureskella.

Aikaisimpina vuosikymmeninä oli meillä tapana kasvattaa kesäpossu,

ja itse suolata joulukinkku suolavedessä, muun osan lihoista säilöttiin pakistimessa. Jotta kinkku pysyisi suolaveden alla, piti siinä olla paino päällä. Sitä tarkoitusta varten pesin sopivan kiven, pistin sen muovipussiin ja kinkun päälle. Niin oli vuosikymmeniä tehty, kunnes lopeitimme kotipossun kasvatuksen, kun sitä ei olisi raaskinut teurastaakaan. Näin joutui kivikin virkaheitoksi, mutta kaiken varalta se pestiin ja -pistettiin muovipussiin ja talteen - jos joskus kuitenkin vielä tarvittaisiin? Sinne se vietiin puusuulin kaappiin, jossa säilytämme kukkapurkkeja, multaa y.m.ta pikkutavaraa.

Muutamia vuosia sitten näin keväällä sanoin miehelleni, että toisi sen pienen multapussin tuonne uuninpäälle sulamaan, on aika istuttaa joitakin kukkia uudelleen. Näin tapahtuikin. Uunimme lämpiyä sähköllä öisin, joten pianhan se yön yli oltuaan on sula ja lämmin kukille.

En ehtinytkään aamulla mullanvaihto hommiin ja ei tuo kädellä koitettuani ollut viellä sulakaan, ko-

valta tuntui viellä seuraavanakin päivänä. Sitä siten minä ja mieheni vuoronperään tullen menneen koitettiin ja aina se vaan oli “kova ja jäinen”. - Miten ihmeessä se voi olla kova, kun päältäpäinkin on ihan lämmin? Aukaisin pussinsuun ja havaitsin sisällön kiveksi, se kinkun painokivi oli pussissa jossa luki päällä “MUSTAA MULLETAA”. Jossakin vaiheessa se oli saanut uuden päälisen, olikohan entinen kulunut rikki vai mikä lie ollut syynä kun multapussi hoiteli sisällään sitä. Tallessa kivi on edelleenkin, eihän sitä koskaan tiedä, jos hyvinkin viellä joskus tarvitsisi?

Niin että erehtyyhän se hevonenkin neljältä jalaltaan, ei ihme jos ihminen kahdelta, sanoivat vanhat ennen.

Varmasti meille jokaiselle on elämämme varrella sattunut kömmähdyksiä, mutta useinkaan ei niistä puhuta ääneen. Itseritiikkiä on vaikea tunnustaa.

Näin tuumaili tälläker-taa

Aino Koppi.

HAUTAKIVET

Vuodesta 1921
luotettavaa ja yksilöllistä
palvelua

LOIMAAN KIVI
PUHELIN (02) 760 511

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

EHT-
liiton
jäsen

**ONKS TIETOO
VASTAUKSET**

1. 1700-luvulla
2. Haapa
3. Kuollutta, kuoleman ennettä
4. Vuonna 2004-01-15
5. Köninsberg
6. Vanha kirkko
7. Stalinin
8. Kokoomuksen
9. Joulukuussa 1901
10. Pohjoinen

**UUNIPOTTI
LISÄMAUSTEIN
SAHKOUUNISSA**

(sovellus)
1kg sianlihaa
300 g naudanlihaa
1 sipuli
1 porkkana
1 tl valkopippuria
1 tl maustepippuria
1 tl suolaa
2 valkosipulin kynttä

Lihat paloitteltaan, samoin sipuli, joka ladotaan lihapalojen kanssa kerroksittain uuninkestävään astiaan, suolaa sekä valko- ja maustepippuria sirotellaan kevyesti väliin. Porkkana viipaloidaan väliin. Lisämakua voi saada myös parilla valkosipulin kynnellä. Sianlihakerros tulee ruukussa päällimmäiseksi ja vettä kaadetaan päälle sen verran, että lihat peittyvät. Paistetaan kannen alla 170 asteessa ensin noin 30 minuuttia ja sitten 140 asteessa vähintään saman verran. (Kirru IK)

Karjalassa käytettiin paikoin ennen sotiakin kynsilauk-

kaa eli valkosipulia, mm. Kanaksella lähinnä hovieen tai venäläisten huviloiden keittiössä levinneinä uutuksina Näin mm. Kuusaan hovin liepeillä Muolaassa.

PIRANA

(ilman lihaa)
1/2 l herneitä
(aiemmin härkäpapuja)
1/2 l lanttulohkoja
1/2 l perunalohkoja
vettä
4-5 dl ruisjauhoa
tai ohrajauhoa
2 dl kermamaitoa
tai vettä
suolaa

Kuivat herneet liotetaan yön yli, tuoreita voi käyttää sellaisenaan. Liotusvesi kaadetaan pois, ja herneet keitetään väljässä vedessä puolikypsiksi. Lisätään lanttulohkoja, annetaan kiehua vähän aikaa, ja lisätään kuorittuja perunoita lohkoina. Kun ne kypsyvät, vettä vähennetään hieman. Keitos saostetaan jauhoilla, jotka sekoitetaan kermamaitoon tai tilkkaan vettä. Keitetään hämmennäen n.15 min. Ainekset ovat hajonneet ja keitos muistuttaa sakeata puuroa. Maustetaan suolalla. Syödään puuron tapaan pääruokana voisilmän tai maidon kanssa. On hyvää myös kylmänä. (Muolaa IP, Kirru AP)

**LOIMAAN
OSUUSPANKKI**

**100 VUOTTA
SAVISTA SARKAA**

**TILAA
Kurkijokelainen**

RIISIRUNKO

(jälkiruoka)
200 g kylmää riisipuuroa
2 dl kermaa
1 dl keksin tai kakun muruja
2 tl kanelia
2 tl manteleita

Riisipuuro ja kerma sekoitetaan hyvin ja kaadetaan pitkään vuokaan. Keksien tai kakunmuruja päälle, niiden päälle asetetaan makeita manteleita sinne tänne ikään kuin oksia. Tarjotaan kastimehun tai mansikkahillon kanssa. Ohje on peräisin 1800-luvulta, mummulta opittu. (Suistamo OT)

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan
Aluesairaalaa

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA**

**LOIMAAN
MUSIIKKI**

Puh. 7622 950,
Oikokatu 3

Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

Asianajajia

ASIANAJAJA

on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

**Asianajotoimisto
HEIKKI RANTANEN**

Varatuomari

Julkisen Kaupanvalvostaja
Kauppalaankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

**Asianajotoimisto
JARI HEIKMAN OY**

Varatuomari Jari Heikman
varatuomari Kristiina Metsäranta
varatuomari Kristiina Kenttä
oik.yo Tiina Tähtinen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Tarjoukset voimassa: perjantaina 16.1.2004

**Loppuviikon tarjoukset
tasarahalla**

Snellman

Porsaan Uunifile

5⁰⁰ n. 1,2
kg

Suomalainen
Porsaan palapaisti

5⁰⁰ kg

Suomalainen
Kirjolohi

4⁰⁰ kg

Coca Cola,
Sprite, Fanta

3⁰⁰ 1,5 l
2-pack
(0,73 l)

Snellman Naudan 400 g
Paistijauheliha, (5,00 kg)

2⁰⁰ rasia

Maustetut
Valiojäätelöt 1 l (1,50 l)

3⁰⁰ 2 pkt

Grandiosa Pizzat
550-710 g, (6,36-4,93 kg)

3⁵⁰ kpl

Soft kasvirasva-
levite 400 g, (1,25 kg)

1⁰⁰ 2 pkt

Atria Meetvursti
250 g, (10,00 kg)

5⁰⁰ 2 pkt

Oululaisen jälkiuuni-
leivät 300 g, (3,33 kg)

1⁰⁰ kpl

Vaasan Täyshyvät
640 g, (3,13 kg)

2⁰⁰ ps.

Saksan
Gloster omena

1⁰⁰ kg

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18

Ruokakauppa Sinun makuusi

SPAR

**Keskitä ostoksesi!
Kerää Hackman Handy veitset.
-HACKMAN-**

Spar-merkkejä keräämällä voit ostaa Hackman Handy -veitsiä huippuedulliseen keräilyhintaan. Aloita keräily jo tänään! Lisätietoja Eurospar- ja Spar-myymöistä. Kysy keräily-esitettä ja merkkejä kassalta. Keräilyaika: 12.1.-25.4.2004

**SPAR KANTA-
ASIAKKAAN KORTILLA**
Pampers tai Libero vaihat

25⁰⁰ 2 pkt

Alko
762 2062

nonstop parturi
040-765 7028

**Naisellista muotia
-Loimatar-**
762 2848

**Kahvila
Heli**
762 4432

**LOP-
Kultapiste**
763 2150

Oigatar
762 1413 763 68520

**Ritvan
ja Olin
Ei-
keitit**

KOULULUOKAT / SEURAT

Ansaitkaa 700 €

Myymällä ilman riskiä
helposti myytävää
uutuuttamme!
SOITAKAA

010-850 47 90

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Karjala-myymäla

Erikoisliike Karjalasta
ja karjalaisuudesta
kiinnostuneille

Helsingin myymälä,
Kasarmikatu 16

Kauppakatu 41, 53100 Lappeenranta
• Puh. (05) 541 4650, fax (05) 541 4651
• sähköposti: karjaja@myymala.inet.fi
• www.karjala-myyymala.fi

**PYYYKKI
HYVÄST!**

**MIUL
PYYYKKI
HYVÄST!**